

2. Зозуля Я. Про санітарно-медичну службу в УНР. *Вісті комбатанта*. 02.05.1972. URL: http://komb-a-ingwar.blogspot.com/2012/03/blog-post_20.html (дата звернення: 10.11.2019).
3. Іванець А. До питання про кримський період життя української діячки Харитини Пекарчук та її участь у збройному захисті УНР (1894—1920 рр.). *Українознавство*. 2017. №4 (65). С. 126-141.
4. Кваснюк Я. Військові шпиталі ЗУНР у Станиславові. *Галицький кореспондент*. 08.10.2018. URL: <http://gk-press.if.ua/vijskovi-shpytali-zunr-u-stanyslavovii/> (дата звернення: 12.11.2019).
5. Кравс А. За українську справу. Спомини про III. корпус У.Г.А. після переходу за Збруч. Львів, 1937. (Exported from Wikisource on 11/13/19).
6. Кривокульський В. Санітарна частина У.Г.А. *Літопис Червоної Калини*. 1938. Ч.2. С.15-16.
7. Кривокульський В. Санітарний поїзд Ч. III. Спомин. *Літопис Червоної Калини*. 1939. Ч.1. С.11-13.
8. Руккас А.О. «Разом з польським військом»: Армія Української Народної Республіки 1920 р. (структура, організація, чисельність та уніформа). Ніжин, 2013. 464 с.
9. Середа М. Українська жінка у визвольній війні 1917-1920 р. *Літопис Червоної Калини*. 1937. Ч. 11. С.14-16.
10. Тинченко Я. Панцирні потяги, панцирники та залізничні війська у Визвольній війні 1917-1920 рр.: науково-популярне видання. Київ, 2012. 112 с.
11. Щуровський В. Медична і санітарна служба. Українська Галицька Армія: 40-річчя її участі у визвольних змаганнях (матеріали до історії за ред. Д.Микитюка). Том 1. Вінніпег, 1958. С. 271-292.

Ратушняк Ігор

**ФОРМУЛЯРНИЙ СПИСОК БРАЦЛАВСЬКОГО ПОВІТОВОГО
СТАРОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ 1918 Р. Г. ВРУБЛЕВСЬКОГО
ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО**

Вагомою подією в історико-краєзнавчих дослідженнях став вихід біографічного довідника «Українська революція (1917-1921) в іменах: вінницькі сторінки» [1, с. 45]. Авторським колективом була здійснена велика робота по біограмах діячів, які представляли подільський регіон в усіх вимірах соціальної реальності, але залишилась група осіб, які потребують подальшого дослідження.

Серед діячів різних сфер життя, особливу цікавість викликають очільники місцевих владних інститутів Гетьманату 1918 р. зокрема, Брацлавський повітовий староста Григорій Врублевський.

Мета статі – привернути увагу до формулярного списку Г. Врублевського як історичного джерела.

Джерелом написання статті є особова справа Г. Врублевського, яка зберігається фондi «Подільський губернський староста Української Держави» (ф. 1793) Центрального архіву вищих органів влади та управління України у м. Києві [2, арк. 15-64].

Згідно формулярного списку, Григорій Петрович Врублевський родився 24 січня 1866 р. у сім'ї надвірного радника, за віросповіданням був православним. Документ вказує на відсутність у нього маєтку. Як доброволець у листопаді 1884 р. почав службу у званні рядового у 126 піхотному Рильському полку. У серпні 1885 р. командирований в Київське піхотне юнкерське училище для

проходження курсу наук. 10 червня 1886 р. став унтер-офіцером, 14 серпня 1887 р. – прапорщиком, 21 січня 1891 р. – підпоручиком, 15 липня 1895 р. – поручик. У липні 1891 р. призначений виконуючим обов'язки завідуючим полковою швальнею. У квітні 1901 р. подав у відставку. 1 липня 1904 – 1 липня 1909 рр. – виконував обов'язки діловода Волинської губернської управи по справам земського господарства. 3 лютого 1905 р. головою Волинського губернського управи по справам земського господарства зарахований в штат Канцелярії губернської управи. 1 липня 1909-20 серпня 1911 рр. – член-діловод Ізяславської повітової управи по справам земського господарства. Наказом по цивільному відомству 18 березня 1906 р. отримав звання колезького секретаря. 2 серпня 1912 р. наказом Київського, Подільського і Волинського Генерал-губернатора призначений кандидатом на посаду мирового посередника при Волинському губернському по селянським справам присутствію, а 10 жовтня – кандидатом на посаду мирового посередника по чиншовим справам Подільської губернії. 31 жовтня 1912 р. на пропозицію Подільського губернатора командирований в Гайсин в розпорядження мирового посередника I-ої ділянки Гайсинського повіту. Для занять по його вказівках. 11 квітня 1913 р. нагороджений медаллю з нагоди 300-ліття царювання дому Романових. За пропозицією Начальника губернії від 2 травня 1913 р. відкомандирований в м. Богопіль на допомогу мировому посереднику II-ої ділянки Балтського повіту. Наказом Київського, Подільського і Волинського Генерал-губернатора 8 серпня 1913 р. призначений мировим посередником II-ої ділянки Брацлавського повіту. За пропозицією Подільського губернатора 25 жовтня 1913 р. на Врублевського покладено виконання обов'язків Брацлавського повітового предводителя дворянства. Під час служби був нагороджений двома орденами Св. Анни 3-го ступеня і медалями: срібною на пам'ять царювання імператора Олександра III і світло-бронзовими на пам'ять 300-ліття царювання дому Романових і за успішну працю по мобілізації 1914 р. 29 грудня 1916 р. за пропозицією Подільського губернатора на Врублевського покладено завідування I-ою мировою ділянкою Брацлавського повіту, 5 січня 1917 р. – виконання обов'язків Обов'язкового члена Брацлавської повітової землевпорядної комісії. 14 лютого 1917 р. наказом Подільського губернатора призначений головою Брацлавської повітової реквізичійної комісії. 23 квітня 1917 р. за розпорядженням Подільського губернського комісара звільнений від виконання обов'язків мирового посередника II-ої ділянки Брацлавського повіту.

Зі встановленням гетьманату Г. Врублевський був призначений Брацлавським повітовим старостою. До виконання обов'язків приступив 1 червня 1918 р., про що свідчить документація Подільського губернського старости С. Кисельова [2, 15-17].

Працювати Врублевському довелося в складних умовах. Свідченням є витяг з листа начальника Брацлавської повітової міліції до очільника губернії отриманого 25 травня 1918 р. У ньому зазначалось, що населення «розпропагандоване» соціалістичними

досвідами та більшовицькими гаслами і не законослухняне, а влада не користується авторитетом [3, с. 94-95].

Загалом, таке історичне джерело, як формулярний список Г. Врублевського надає важливу інформацію про професійний рівень та соціальний статус управлінця місцевого рівня у добу гетьманату.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Українська революція (1917-1921) в іменах: вінницькі сторінки: біогр.. довід. / упоряд. Т. Р. Кароєва, відпов. за вип. Ю. А. Зінько; Вінниц. ОДА, Вінниц. обл. рада, Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 320 с.
2. ЦДАВО України, ф. 1793, оп. 1, спр. 96.
3. Подільський губерньський староста Сергій Кисельов (1877-1937) у документах епохи /Автори-упорядники: О. М. Кравчук, І. І. Ратушняк, К. В. Завальнюк. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 282 с.

Кравчук Олександр

З ІСТОРІЇ ДИПЛОМАТИЧНОЇ МІСІЇ Л. ЦЕГЕЛЬСЬКОГО ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ У 1919 Р.

Важливим завданням вітчизняної історичної науки є дослідження відносин України із центральноєвропейськими державами у новітній період, зокрема, із Чехословацькою республікою (ЧСР). Незважаючи на вивчення окремих аспектів зазначеної теми (І. Дацьків [1], В. Очеретяний [3], О. Павлюк [4], Д. Свобода [5], В. Соловійова [6] та ін.), вона залишається недостатньо розкритою. Метою даної статті є висвітлення одного із аспектів відносин України і Чехословаччини – дипломатичної місії Л. Цегельського до Праги у 1919 р.

Встановлення дипломатичних відносин з ЧСР, провідні політики «якої ще з дореволюційних часів мали виразні українські симпатії і водночас дотримувались антантівської зовнішньополітичної орієнтації», належало до важливих завдань дипломатії «Другої» УНР [6, с. 60].

Отримавши інформацію, «що відношення до полонених Українців в Чехії чисто братерське» і вони «мають усе що їм потрібно, як з боку годівлі, так і з боку медичного погляду» (тут і далі цитуємо мовою документу), Голова Ради Міністрів та міністр закордонних справ УНР В. Чехівський 31 грудня 1918 р. висловив вдячність за це у спеціальній відозві до уряду ЧСР [9, арк. 15, 24-24 зв., 27]. Згодом, 14 січня 1919 р., повіреним у справах (charged'affaires) УНР в Чехословаччині був призначений відомий громадсько-політичний діяч М. Славінський, який добре володів всіма слов'янськими мовами і був знайомий з президентом Чехословаччини Т. Г. Масариком. Перед ним було поставлене завдання здобути політичну підтримку Чехословаччини, зокрема, її президента Т. Г. Масарика у налагодженні відносин з Антантою, й позитивному вирішенні питання військових поставок [6, с. 61; 8, арк. 1; 10, арк. 42].

Наскільки українські політики розраховували на допомогу ЧСР свідчить інтерв'ю В. Чехівського київському виданню «Трибуна» 25 січня 1919 р., у якому він підкреслив, що з «прилученням Галичини до України межі України та Чехословаччини сходяться. Крім того, економічні, культурні та інші інтереси цих народів